

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 AE Den Haag

Antwoord op schriftelijke vragen van Lid Poppe over kunststofinzameling en verwerking

Datum	Kenmerk
17 november 2008	DGM/K&K 2008110629

Uw kenmerk
2008Z04953/2080903420

Geachte Voorzitter,

Hierbij treft u aan de antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Poppe (SP) over kunststofinzameling en verwerking (ingediend 23 oktober 2008).

Vraag 1

Is het waar dat in ons land ingezamelde kunststoffolies naar lagelonenlanden worden geëxporteerd, uitsluitend omdat het handmatig scheiden van dunne folie in ons land vanwege het lage gewicht in relatie tot de loonkosten niet rendabel is? Zo ja, acht u deze economische omstandigheid, het zoeken van de laagste lonen voor afvalverwerking, maatschappelijk verantwoord? Zo ja, kunt u dat toelichten? Zo neen, wat gaat u er aan doen?

Antwoord

Kunststof verpakkingsafval afkomstig uit huishoudens wordt door Nedvang geëxporteerd naar Duitsland, alwaar dit wordt gesorteerd. Nedvang stelt bij de opzet van de inzamel- en hergebruikketen voor kunststof verpakkingsafval strenge eisen aan haar ketenpartners. Zowel in de huidige situatie, waarbij tijdelijk nog een beroep moet worden gedaan op de buitenlandse sorteercapaciteit, als ook wanneer deze capaciteit in Nederland zal zijn gerealiseerd.

Op dit moment wordt een deel van het ingezamelde kunststofafval geëxporteerd naar lagelonenlanden. Het gaat daarbij vooral om folies afkomstig uit het bedrijfsleven. De reden voor deze export is de grote vraag naar grondstoffen in deze landen vanwege de sterk groeiende economieën.

In de bijlage III (groene lijst van afvalstoffen) bij de EG-verordening overbrenging afvalstoffen (EVOA) is vast plastic afval, waaronder kunststoffolies, vermeld als groene lijst afvalstof. Dit plastic afval wordt alleen naar een niet-OESO land (derde land) getransporteerd, wanneer dat land uitdrukkelijk heeft aangegeven deze als groene lijst afvalstof te willen ontvangen. Wanneer een land dit niet heeft aangegeven en de import niet uitdrukkelijk heeft verboden, dan moet er een kennisgevingprocedure op grond van de EVOA worden gevolgd. Nederland heeft de mogelijkheid een verbod in te stellen op de uitvoer naar derde (niet-OESO) landen indien er redenen zijn om aan te nemen dat de afvalstoffen in die landen niet op ecologisch verantwoorde

wijze worden beheerd gedurende de overbrenging, maar ook tijdens de nuttige toepassing. Wanneer echter wordt aangetoond dat de ontvangstinstallatie in het derde land wordt beheerd volgens de normen inzake menselijk gezondheid en milieubescherming die in het algemeen gelijkwaardig zijn met in de wetgeving van de Europese Unie vastgestelde normen, dan mag worden vermoed dat de betrokken nuttige toepassing op ecologische wijze wordt beheerd. Als aan bovenstaande wordt voldaan, acht ik de overbrenging naar die landen maatschappelijk verantwoord.

De VROM-Inspectie heeft goede contacten met China, is deze aan het opbouwen met India en is voornemens deze met meer niet-OESO landen waar het merendeel van het kunststofafval naar toe gaat te gaan opbouwen. Met deze landen vindt uitwisseling van informatie plaats, onder meer over vergunningsituaties van verwerkingsinrichtingen in die landen. Op deze manier wordt gecheckt of de nuttige toepassing op ecologische wijze wordt beheerd en daarmee maatschappelijk verantwoord is.

Vraag 2

Is het mogelijk dunne folie van de markt te weren, zoals nu juist ook in Azië (China) gebeurt, zodat het te verwerken kunststof niet hoeft te worden verscheept?

Antwoord

Afgezien van de vraag of dit wenselijk zou zijn, is het niet mogelijk dat een Europees land eenzijdig dergelijke producten of materialen van de markt weert.

Vraag 3

Is het tevens waar dat momenteel ingezamelde kunststofverpakkingen in het kader van de lopende pilots voornamelijk naar installaties in Duitsland gaan? Zo ja, klopt het dat kunststofpakkingen niet samengeperst mogen worden omdat het scheiden van soorten kunststof daar dan niet mogelijk is?

Antwoord

Ja, het kunststof verpakingsafval dat wordt ingezameld in het kader van pilots gaat naar installaties in Duitsland. Deze installaties kunnen ook samengeperste kunststoffen verwerken, dus het kunststof verpakingsafval mag wel worden samengeperst.

Vraag 4

Kunt u het energetisch rendement van deze transporten met los kunststofafval (deels vervoer van lucht) voorrekenen? Hoe weegt dit rendement op tegen recycling in eigen land?

Antwoord

Om het transport van de ingezamelde hoeveelheden kunststof verpakingsafval efficiënt te laten verlopen, worden er verschillende verdichtingstechnieken toegepast (bijvoorbeeld prikpletter, walsen door rollpacker, balen persen en ondergrondse verdichtingcontainer). Aangezien er geen sprake is van het transporteren van los kunststof verpakingsafval, is er geen aanleiding het energetisch rendement te berekenen. De transporten beperken zich tot locaties net over de Nederlands-Duitse grens. Daardoor is er nauwelijks een onderscheid te maken met binnenlandse transporten.

Op dit moment is nog niet bekend of, en zo ja waar, er voor de opwerking van kunststof verpakingsafval uit huishoudens in eigen land economisch verantwoorde recyclingcapaciteit gerealiseerd kan worden. Momenteel concentreert de opwerkingscapaciteit zich vooral in de omliggende landen Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië en in de wat verder weg gelegen landen Italië en Spanje, waar het aanbod van kunststofafval en het gebruik van secundaire kunststoffen in de productie van nieuwe kunststoffen veel groter is dan in Nederland.

Vraag 5

Hoeveel kunststof wordt jaarlijks ingezameld bij huishoudens en bedrijven, en welk percentage wordt in eigen land gesorteerd?

Antwoord

De meest recente data zijn van 2005, opgenomen in onderstaand overzicht van PlasticsEurope. Daaruit volgt dat 833 kton kunststofafval in Nederland wordt ingezameld. Daarvan wordt 18 procent gerecycled. De gerecyclede kunststoffen zijn voornamelijk verpakkingsfolies afkomstig van bedrijven. Omdat het vooral gaat om monostromen is sortering hiervoor niet aan de orde.

Met de inzameling van kunststof verpakkingsafval uit huishoudens is in Nederland pas in 2007 met pilots begonnen.

Netherlands 2005 Applications	Total Generation			Recovery in kt				Disposal in kt		
	in kt	in kg per capita	in %	Total	Mechanical Recycling	Feed stock Recycling	Energy Recovery	Total	Landfill	Incineration without EfW
Packaging	500	30,7	60,0%	445	135	0	310	55	55	0
Building/Construction	64	3,9	7,7%	52	5	0	47	12	12	0
Automotive	33	2,0	4,0%	20	3	0	16	13	13	0
Electrical/ Electronics (WEEE)	43	2,6	5,2%	11	4	0	8	32	32	0
House wares, Leisure, Sports etc.	25	1,5	3,0%	20	0	0	20	5	5	0
Agriculture	31	1,9	3,7%	26	5	0	21	5	5	0
Others (Furniture etc.)	137	8,4	16,5%	111	0	0	111	26	26	0
Total	833	51,1	100%	685	152	0	534	148	148	0
				82%	18%	0%	64%	18%	18%	0%

Bron: PlasticsEurope

Vraag 6

Hoeveel ton kunststof wordt daadwerkelijk in eigen land verwerkt en hoeveel is bestemd voor export? Kunt u dit uitsplitsen naar hergebruik c.q. recycling en eindverwerking in verbrandingsovens?

Antwoord

Van het ingezamelde kunststofafval wordt niet gemonitord waar de verwerking plaats vindt, maar u kunt ervan uitgaan dat het grootste deel in het buitenland wordt verwerkt.

Van de in 2005 ingezamelde 833 kton kunststofafval werd 152 kton hergebruikt, 534 kton verbrand met energie terugwinning en 148 kton in eigen land gestort.

Uit een rapportage van de Commissie Verpakkingen blijkt dat in 2005 72 kton kunststof verpakkingsafval voor 'energy recovery' bij buitenlandse installaties is afgezet. Het overige deel van de in de tabel opgenomen 310 kton 'energy recovery' van verpakkingsafval werd verbrand in Nederlandse AVI's.

Vraag 7

In welk stadium is de uitbreiding van recyclingcapaciteit van kunststoffen in Nederland? Voor hoeveel ton wordt aan capaciteit gerealiseerd en kunt u in een tijdpad aangeven wanneer deze operationeel is?

Antwoord

In mijn brief van 2 juni 2008 (28 694, nr. 60) heb ik reeds aangegeven dat Nedvang verwacht dat in 2010 de eerste sorteerinstallatie in Nederland gerealiseerd zal zijn. Nedvang is voornemens om uiterlijk in 2010 de sortering daadwerkelijk in Nederland te laten plaatsvinden. De uitgesorteerde materiaalstromen zullen dan worden afgezet op de internationale secundaire grondstoffenmarkt, waarbij Nedvang er naar streeft om zoveel mogelijk van deze materiaalstromen binnen de Nederlandse landsgrenzen te laten recycelen.

Vraag 8

Kunt u inzicht geven in de 'state of the art' technieken die voor de Nederlandse markt beschikbaar zijn voor het sorteren en verwerken van de kunststoffen? Welke invloed heeft u op de ontwikkeling van scheidingstechnieken voor kunststoffen en de plaatsing van verwerkingsinstallaties en -capaciteit?

Antwoord

De 'state of the art' technieken zijn dit jaar in opdracht van de Britse overheid uitgebreid door de WRAP (Waste Resource and Action Programme) geïnventariseerd, nader beschreven en op hun toepasbaarheid voor gemengd kunststofafval uit huishoudens getoetst. In bijgaand rapport wordt het door u gevraagde overzicht en inzicht gegeven in hoofdstuk 8.

Zoals ik al eerder heb aangegeven in de antwoorden op vragen die zijn gesteld op 5 juni 2008 (Aanhangsel, nr. 2932) kunnen innovatieve technieken in beginsel aanspraak maken op subsidies en regelingen uit rijksbudgetten die beschikbaar zijn gesteld voor "nieuwe en innovatieve technieken". Op basis van specifieke beoordelingscriteria wordt bepaald of er sprake is van een innovatief karakter.

Zoals ik al eerder heb aangegeven, ligt de verantwoordelijkheid voor het afvalbeheer van kunststof verpakkingsafval bij de producenten. Zij zijn verantwoordelijk voor het realiseren van een inname- en verwerkingssysteem en de in de regelgeving vastgelegde doelstellingen. Deze doelstellingen zijn van invloed op de keuze van de producenten voor bepaalde verwerkinginstallaties en -capaciteit.

Vraag 9

Wat zijn de resultaten van het convenant landbouwplastics van weleer? Hoeveel ton landbouwplastics wordt jaarlijks toegepast en hoeveel komt vrij als afval? Hoe is de inzameling, sortering en recycling georganiseerd en waar vindt verwerking plaats?

Antwoord

Voor het afvalbeheer van landbouwfolies is in 1993 een convenant afgesloten. In 1999 is dit opgevolgd door regelgeving op grond waarvan producenten van landbouwfolie zorg droegen voor het beheer van hun folie als deze in het afvalstadium kwam. Eind 2003 is deze regelgeving ingetrokken. De belangrijkste reden daarvoor was dat de regelgeving niet effectief is gebleken. Het droeg niet bij aan de totstandkoming van de gewenste infrastructuur, maar leidde wel tot extra kosten en lasten voor het bedrijfsleven en de overheid. En zonder specifieke regelgeving zou de inzameling en verwerking van landbouwfolie ook plaats vinden. Reeds 70% van de landbouwfolie werd namelijk buiten het systeem van de producenten ingezameld. Het gaat hier om een relatief kleine afvalstroom van circa 10 kton per jaar.

Thans is er voor afgedankt landbouwfolie geen specifieke regelgeving meer van kracht en valt het, net als de meeste andere bedrijfsafvalstromen, onder algemene afvalwetgeving. Een deel van de landbouwfolie wordt door inzamelaars apart opgehaald en verwerkt. Dit gebeurt vooral in gebieden waar veel agrarische

bedrijven zitten. Hoe groot dit deel is, is thans moeilijk te schatten, dit is mede afhankelijk van de marktprijzen voor (secundair) kunststof. Deze landbouwfolies worden (grotendeels) gerecycled door reguliere kunststofrecyclers.

Hoogachtend,
De Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

Dr. Jacqueline Cramer